

Gusztáv Nagy

HUNGARIAN

Nemrégiben abban a kivételes megtiszteltetésben lehettem részem, hogy átvehettem a Harvard Law School-on, jogász mesterképzésen (LL.M., Master of Laws) megszerzett okleveletem. Talán nem túlzás összehasonlításként az az állítás, hogy értékét, presztízsét, ritkaságát és a belé fektetett munkát tekintve az a harvardi jogi diploma a jogászképzésben, ami az Oscar a filmek esetében, vagy egy olimpiai érem a sportban.

Egy harvardi diploma nem pusztán egy oklevél, ami a világ első számú egyetemén elvégzett tanulmányokat tanúsítja. Sokkal inkább egy komplett csomag; benne a legszínvonalasabb jogtudományi képzés során megszerezhető ismeretekkel és megközelítésmódokkal, számtalan, nehéz munkával leküzdött akadállyal, sok lemondással és kompromisszummal, túlzónak tűnő kihívásokkal, egy eltérő kultúrában, szokatlan élethelyzetekben szerzett tapasztalatokkal, ámulatba ejtő lehetőségekkel, a fokozatosan kiépített szakmai kapcsolati hálóval, a megkötött barátságokkal, és a kevés szabadidőben közösen átélt, életre szóló élményekkel.

A Harvardon eltöltött időszak személyiségformáló, identitást adó élettapasztalatként minden bizonnyal kitörölhetetlen nyomot hagy mindenkiben, aki ennek a közösségnek a részesevé válhatott. A rendkívül stresszes, kompetitív, és hazai viszonylatban szokatlan – a szaktudás és a nyelvismeret mellett különböző készségeket, az eddig bejárt pályáivet, a jövőre vonatkozó terveket, és általában a teljes életutat is értékelő – felvételit követően lehetőségem nyílt arra, hogy a világ leghíresebb, iskolateremtő professzoraitól tanuljak amerikai, angol és összehasonlító alkotmányjogot, jogelméletet, alkotmánytörténetet és politikai gazdaságtant. Megismerkedhettem az amerikai jogrendszer alapjaival, a jogi hivatásrend gyakorlati működésével, a jogállamiság-eszme különböző történelmi megjelenési formáival és kortárs elméleteivel; és hallottam olyan jogterületekről és irányzatokról is, amelyek Magyarországon még meg sem jelentek. Találkoztam Nobel-díjas kutatókkal, az amerikai és a kanadai Legfelsőbb Bíróság, valamint az Emberi Jogok Európai Bírósága és a hágai Nemzetközi Büntetőbíróság bíróival, szenátorokkal, miniszterelnökökkel, nagyköveteikkel és más állami vezetőikkel, nemzetközi ügyvédi irodák partnereivel, és számos kiváló vendégprofesszorral. Megírtam tucatnyi beadandó dolgozatot, teljesítettem három- és kilencórás vizsgákat, elemeztem több száz legfelsőbb bírósági döntést, elolvastam több ezer oldalnyi szakkönyvet, cikket és tanulmányt. Részt vettem tudományos konferenciákon, hallgatói szervezetek rendezvényein, bálokon, fogadásokon és sporteseményeken. Sikerült alkalmazkodnom a Harvard esetjogot elemző, interaktivitásra építő, intenzív oktatási módszeréhez, a végletes cambridge-i időjáráshoz, valamint az európai gyomornak szokatlanul nehéz amerikai ételekhez; és sikerült megkedvelnem az amerikai football-t is (vagy legalább is megpróbáltam). Mindezek mellett Fulbright ösztöndíjasként és a Law School-on egyedüli magyarként megpróbáltam a magam módján a rám háruló „kulturális nagyköveti” feladatnak is eleget tenni; és megismertetni a Magyarország iránt érdeklődő professzoraimmal, valamint a több mint hatvan különböző országból érkezett évfolyamtársaimmal hazám ezeréves történelmének dicső és tragikus fejezeteit, turistalátványosságait, híres tudósait, feltalálói, művészeit és sportolóit, állami működésünk alapjait, vagy éppen az aktuális hazai közéleti eseményeket – lehetőleg egy jó házi pálinka mellett. Örömmel tapasztaltam, hogy mind az amerikai, mind a más országokból származó barátaim részéről kifejezetten élénk az érdeklődés Magyarország iránt; az viszont már inkább elszomorító, hogy a számukra hozzáférhető, idegen nyelven megjelenő források csak meglehetősen egyoldalú tájékozódásra adnak lehetőséget.

Páratlanságát a Harvard a világhírű professzorok és az óriási kurzuskínálat mellett a fantasztikus infrastruktúrájának is köszönheti (a gyönyörű campusszal, a lenyűgöző

könyvtárral, a külön buszjáratokkal, saját múzeumával és az ingyen kávéval), de legfőképpen annak a mentalitásnak, amely folyamatosan a hallgatók segítségét tartja középpontban, és azt sulykolja, hogy a hallgatók véleménye fontos, visszajelzéseik pedig számítanak.

Persze a koronavírus-járvány tavaszi kitörése a mi számításainkat is keresztülhúzta. Korábban példátlan módon az egyetemi campust evakuálták, az oktatás pedig az utolsó hetekre az online térbe költözött. A helyzet gyors eszkalálódása komoly kihívások elé állította a nemzetközi hallgatókat, akik súlyos anyagi, adminisztrációs és személyes nehézségek árán kénytelenek voltak idő előtt hazautazni, és a tanulmányaikat otthonról befejezni. Nehéz megatódottság nélkül felidézni azokat az egymást segítő emberi gesztusokat, amelyeket ebben a bizonytalan és elkeseredett helyzetben tapasztaltam, és amelyek a gyors, kényszerű búcsúzkodásért, valamint az elmaradt diplomaosztó ünnepséért is jelentettek némi vigaszt.

Egy ekkora kalandra sikerrel senki nem vállalkozhat egyedül. Mérhetetlenül hálás vagyok a családomnak, a szeretteimnek és a barátaimnak, amiért a kezdetektől erejükön felül támogattak, a nehéz időszakokban is hittek bennem, elnézték, hogy minden szabadidőmet a Harvardra készüléssel töltöttem, és sosem mutatták, hogy nekik ez mennyi többletterhet jelent. Köszönöm a Fulbright Hungary-nek, hogy a világ legnevesebb ösztöndíjával járultak hozzá a terveim megvalósításához, és a kinttartózkodásom alatt sem engedték el a kezem. Köszönöm a nagylelkű támogatást a Rosztóczy Foundation-nek és az Amerikai Magyar Koalíciónak. Kiemelten is szeretném megköszönni a munkahelyemnek, az Alkotmánybíróságnak, hogy a Lábady Ösztöndíjprogrammal biztos háttérrel teremtett a tanulmányaimhoz. Köszönöm az ország legjobb nyelviskolájának, az Élő Nyelvek Szemináriumának az alapos nyelvi felkészítést. Köszönöm a mentoraimnak, hogy ajánlásaikkal és biztatásukkal segítettek, és rám áldozták az értékes idejüket. Büszke vagyok rá, hogy erre a nem mindennapi utazásra magyarországi alma materemből, a Pázmány Péter Katolikus Egyetemről, valamint az ELTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskolájából indulhattam. Köszönöm azoknak a kollégáimnak, akik előttem tanultak a Harvardon, vagy részesültek Fulbright ösztöndíjban, hogy jótanácsokkal láttak el, és lelkesítettek, amikor elbizonytalanodtam. Megtisztelő a társaságukba tartozni.

Egy ilyen lehetőség azonban nagy felelősséggel is jár. Ezt szem előtt tartva szeretném minden lehetséges fórumon hangoztatni, és a saját példámmal is tanúsítani, hogy magyarként igenis lehetséges a világ legelittebb intézményeibe eljutni, vagy a legrangosabb ösztöndíjakat sikeresen megpályázni. Fontos, hogy a tehetséges és szorgalmas fiatalok tudjanak ezekről a lehetőségekről, merjenek nagyot álmodni, kimozdulni a komfortzónájukból és próbára tenni magukat, ne ijedjenek meg az elérhetetlennek tűnő céloktól és a teljesíthetetlennek látszó feladatoktól, vigyék jó hírért Magyarországnak, majd a megszerzett tudásukat fordítsák a hazájuk szolgálatára.

***

